

- MONTEBELLI C.R., Crustumium. Archeologia adriatica fra Cattolica e San Giovanni in Marignano, Roma 2007.
- SANTORO BIANCHI S., L'insediamento umano e la viabilità nel territorio riminese dalla preistoria all'età comunale, in V. Degli Esposti, M. Foschi, S. Venturi, G. Vianello, S. Santoro, M. G. Piancastelli (eds), Gli insediamenti rurali nelle vallate del Marecchia, Conca, Ventena, Rimini 1979, pp. 7-38.
- SASSI M., Castelli in Romagna. L'incastellamento tra X e XII secolo nelle province romagnole e nel Montefeltro, Cesena 2005.
- TONINI L., Storia civile e sacra riminese. II. Rimini dal principio dell'era volgare all'anno 1200, con appendice di documenti, Rimini 1856.

SAŽETAK

KRAJOLIK I NASELJA NA PODRUČJU VALCONCE U RAZDOBLJU IZMEĐU RIMSKOG DOBA I RANOG SREDNJEG VIJEKA

Enrico CIRELLI

Tijekom posljednje tri godine Odsjek za arheologiju Sveučilišta u Bologni pokrenuo je novi projekt iskopanja i istraživanja doline Valconca, na području Riminija. Ovo je područje bilo vrlo važno za širenje i učvršćivanje rimskoga gospodarstva u sjevernoj Italiji. Cijela je dolina bila uključena u intenzivno crpljenje sirovina i obrađivana, s brojnim vilama i zemljoradničkim posjedima.

Jedno od većih nalazišta identificirano je u Piani di San Pietro in Cotto, u blizini Gemmana. Ondje smo proveli dvije sezone iskopanja kako bismo shvatili veličinu i raspored nalazišta te kako bismo proučavali evoluciju ovoga naselja tijekom ranog srednjeg vijeka.

Na koncu iskopanja također smo cijelo nalazište pregledali magnetometrom, koji nam je ukazao na gustoću tla i očuvanost struktura.

Uz pomoć fotografija iz zraka također smo spoznali veličinu nalazišta. Unutar različitih uzoraka iskopa, identificirali smo termalno područje jedne ogromne vile smještene između rijeke Conca i presječene ulicom koja se spajala s Vijom Flaminijom. Ova je vila izgrađena tijekom 1. st. pr. Kr. i obnovljena krajem 1. st. po. Kr. Termalno područje korišteno je do 3. st. po. Kr. a potom je napušteno.

I druge zone ovoga nalazišta također su korištene tijekom kasne antike i u ranom srednjem vijeku, zajedno s područjem proizvodnje željeza (8. stoljeće).

Ovim projektom sada pokušavamo proučavati preobrazbe ovog ozemlja tijekom IX. i X. stoljeća, kada je ovaj krajolik obilježen podizanjem novih zankova na vrhovima susjednih brežuljaka i ponovnom promjenom uzoraka naselja s približavanjem srednjeg vijeka.